

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระราชทานนามโรงเรียน

หลังจากที่ชาวไทยกำลังตกอยู่ในภาวะโศกเศร้า อาดูรต่อการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นเวลาเดือนกว่า พระองค์ทรงมอบของขวัญปีใหม่ให้แก่ชาวไทย คือ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เพื่อให้พสกนิกรของพระองค์อุ่นใจ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

และในวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระองค์ หรือวันพ่อ ที่เราประทับใจในดวงใจตลอดกาล เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสถาปนา **ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)** สมณศักดิ์ที่ **สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์** นีคือข่าวดีที่สุขชีวิตชีวาให้พวกเราชาวพุทธเป็นอย่างมาก ที่ท่านเจ้าประคุณ ป.อ.ปยุตโตได้รับการถวายโปรดเกล้าฯ จากชั้นพรหมชั้นเป็น **สมเด็จพระ** นับเป็นสมเด็จพระรูปสุดท้ายในรัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และเป็นสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์รูปแรกในรัชกาลที่ ๑๐ เลยในคราวเดียวกัน

จริงอยู่ เป็นธรรมดาที่ว่า ทุกขเวทนา ความเจ็บปวดต่างๆ ที่เดียว และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ท่านเป็นผู้ริเริ่มนำพระไตรปิฎกลงซีดีรอมด้วย ผมรู้สึกนับถือจากใจจริง เพราะนอกจากท่านจะรู้จักสร้างงานได้ยอดเยี่ยมแล้ว ท่านยังเป็นพระที่สมณะ ไม่สนใจในลาภ ยศ สรรเสริญอีกต่างหาก ท่านมักเขียนระบุไว้ท้ายหนังสือบางเล่มที่ท่านเขียน หรือกล่าวไว้ในโอกาสต่างๆ กัน ท่านบอกว่า... หากท่านผู้อ่าน ได้ประโยชน์จากงานชิ้นนี้ ผู้เขียนก็ขออนุโมทนาด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องมาหา หรือมาเยี่ยมเยียนตัวผู้เขียนแต่อย่างใด

ความหมายนั้น ไม่ใช่ว่าท่านไม่อยากให้พบ แต่เมื่อใครอ่านงานท่านแล้วพบธรรมะ คือความสงบเย็นในใจ แก่ปัญหาชีวิตตนเองได้ นั่นก็คือ ผู้นั้นมีธรรมะแล้ว ธรรมะไม่ได้อยู่ที่ผู้อื่น

ความสม่ำเสมอของท่านนั้น ความไม่ยึดมั่นในอดีต หรือยึดติดในทิฐิ ยังเป็นเช่นนั้น

ทุกขคือตัวปัญหา เรายินดีที่ต่อมันอย่างไร ก็คือหน้าที่ที่ต้องทำความรู้จัก (ทุกข ต้องกำหนดรู้) ปัญหาของเราคืออะไร ขอบเขตของมันอยู่ที่ไหน อะไรเป็นที่ตั้งของปัญหา ถ้าจับไม่ถูกก็เดินหน้าต่อไปไม่ได้ จับตัวปัญหาให้ได้เสียก่อน แล้วเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัญหานั้นทั้งหมด...

ที่เดียว และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ท่านเป็นผู้ริเริ่มนำพระไตรปิฎกลงซีดีรอมด้วย ผมรู้สึกนับถือจากใจจริง เพราะนอกจากท่านจะรู้จักสร้างงานได้ยอดเยี่ยมแล้ว ท่านยังเป็นพระที่สมณะ ไม่สนใจในลาภ ยศ สรรเสริญอีกต่างหาก ท่านมักเขียนระบุไว้ท้ายหนังสือบางเล่มที่ท่านเขียน หรือกล่าวไว้ในโอกาสต่างๆ กัน ท่านบอกว่า... หากท่านผู้อ่าน ได้ประโยชน์จากงานชิ้นนี้ ผู้เขียนก็ขออนุโมทนาด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องมาหา หรือมาเยี่ยมเยียนตัวผู้เขียนแต่อย่างใด

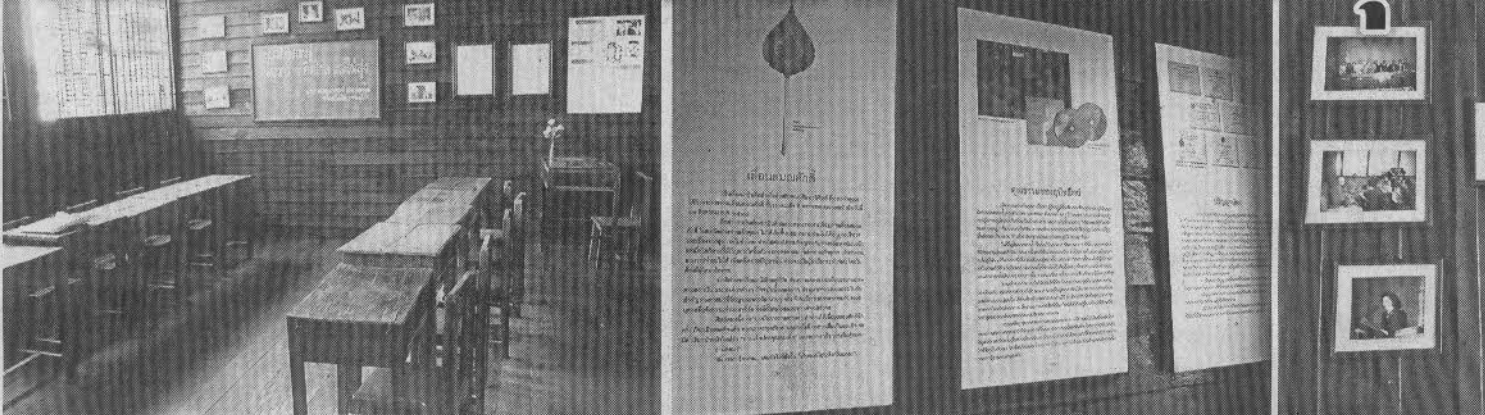
ความหมายนั้น ไม่ใช่ว่าท่านไม่อยากให้พบ แต่เมื่อใครอ่านงานท่านแล้วพบธรรมะ คือความสงบเย็นในใจ แก่ปัญหาชีวิตตนเองได้ นั่นก็คือ ผู้นั้นมีธรรมะแล้ว ธรรมะไม่ได้อยู่ที่ผู้อื่น

ความสม่ำเสมอของท่านนั้น ความไม่ยึดมั่นในอดีต หรือยึดติดในทิฐิ ยังเป็นเช่นนั้น

พิสุทธิ เกรียงบุรพา : เรื่อง
หจก.หมายเหตุพุทธทาสฯ : ภาพ

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ เพชรน้ำเอกในบวรพระพุทธ

ใครที่เคยไปกราบมัสการท่านเจ้าประคุณประยุทธ์ หรือพึงธรรม อ่านหนังสือ ศึกษางาน จริยวัตรของท่าน ก็ทราบบ้างว่าท่านเป็นพระที่เรียบง่ายมาโดยตลอด ผู้เขียนเคยไปเยี่ยมบ้านเกิดท่านที่ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี ผู้นำชุมชนที่นั่นก็ยังคงรักษาสภาพเดิมไว้ ปัจจุบันเป็น **“ชาติภูมิสถาน ป.อ.ปยุตโต”** จัดตั้งขึ้นโดยมูลนิธิ ชาติภูมิ ป.อ.ปยุตโต โดยทุนบริจาคจากชาวท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เพื่อสืบสานเกียรติคุณของท่านไว้ให้ลูกหลานสืบต่อไป

สมุทัยคือเหตุของทุกข์ สืบสาวหามันให้พบ กระบวนการที่ทำให้มันเกิดขึ้นเป็นอย่างไร (ปฏิจ สมุปปาท) แล้วกำจัดมันเสีย (สมุทัย ต้องละ)

นิโรธคือความดับทุกข์ สภาวะปราศจากปัญหา เป็นความมุ่งหมายของการแก้ปัญหาสำเร็จแล้ว คืออะไร (นิโรธต้องทำให้แจ้ง)

และอริยสัจข้อสุดท้าย มรรค ทางเดิน ก็คือข้อปฏิบัติ ซึ่งเราปฏิบัติลงเห็นว่า ความเห็นคืออริยธรรม

เสมอมา ดูจากคำสัมภาษณ์กถา ที่ท่านกล่าวไว้เมื่อ วันที่ ๕ ธันวาคม ที่ผ่านมา ...

สัมภาษณ์กถา... สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ เวลา ๒๐.๓๐ น. “การได้รับสมณศักดิ์อะไรต่าง ๆ ไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าวันนี้คือวันที่ ๕ ธันวาคม สำคัญกว่าที่พวกเราจะต้องสำนึกในพระราชกรณียกิจของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีต่อมวลพสกนิกร...”

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาสาธุการ

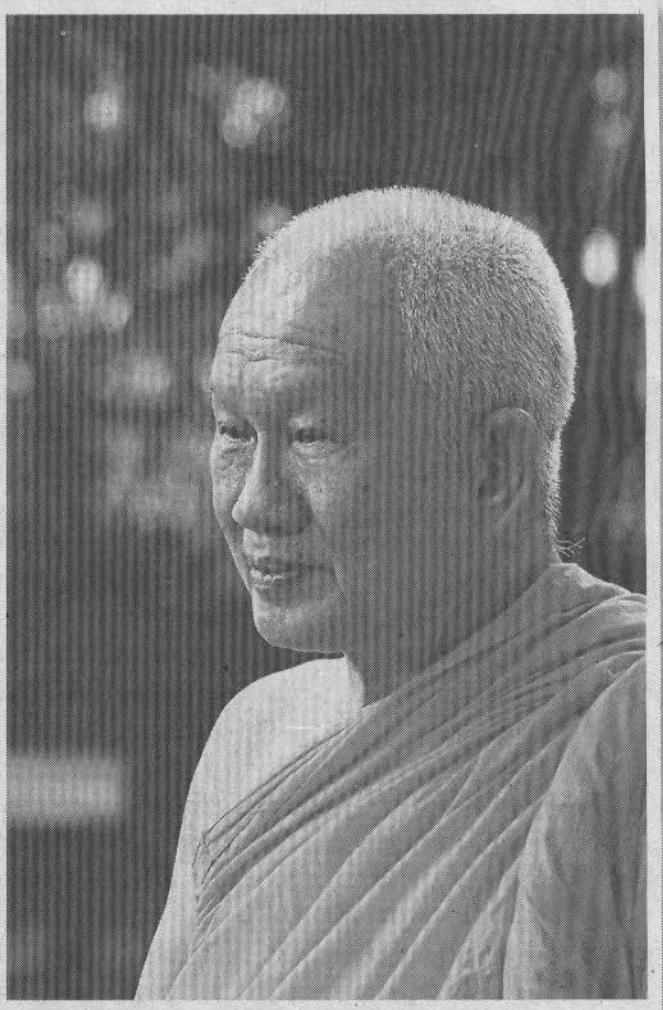
จริงอยู่ เป็นธรรมดาที่ว่า ทุกเวที ความเจ็บปวดต่างๆ ความอ่อนแรง กำลังของร่างกายนั้น ย่อมมีผลต่อจิตใจ พระพุทธเจ้าจึงตรัสไว้เสมอว่า ให้รักษา “ใจ” ของตนเอง รักษาด้วยอะไร ก็รักษาด้วย “สติ” อาจจะเป็นคำภาวนาไว้ในใจตลอดเวลาก็ได้ว่า กายป่วยใจไม่ป่วย กายป่วยใจไม่ป่วยๆ อยู่เสมอ เจริญ ก็จะไม่เลื่อนลอย เคียงค้ำงไป (อ้างอิง...หนังสือ “รักษาใจยามป่วยไข้” กองทุนวัฒนธรรม ๒๕๓๕)

๒๐ กว่าปีที่แล้ว ผมเคยนำประโยคนี้ พุดให้สติคุณพ่อตัวเอง ก่อนเข้าห้องผ่าตัด ซึ่งเป็นการเข้าโรงพยาบาลครั้งแรกในชีวิตชายวัย ๗๐ กว่า ชาวจีนโพ้นทะเลจากแผ่นดินใหญ่ สีหน้าที่วิตกและจิตใจที่กำลังหวาดกลัวของท่าน เป็นอันระงับไป

ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระเจ้า ยังมีไหวพริบในคำอธิบายธรรมของท่าน ให้เราเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในหลักการธรรมของพระพุทธเจ้า อย่างเช่นเรื่องหลักอริยสัจ ๔ ท่านสอนไว้ว่า...

ทุกชีวิตมีปัญหา เรามีหน้าที่ต้องทำอะไร ก็คือหน้าที่ที่ต้องทำความรู้จัก (ทุกข์ ต้องกำหนดรู้) ปัญหาของเราคืออะไร ขอบเขตของมันอยู่ที่ไหน อะไรเป็นที่ตั้งของปัญหา ถ้าจับไม่ถูกก็เดินหน้าต่อไปไม่ได้ จับตัวปัญหาให้ได้เสียก่อน แล้วเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับปัญหานั้นทั้งหมด...

ทีเดียว และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ท่านเป็นผู้ริเริ่มนำพระไตรปิฎกลงซีดีรอมด้วย ผมรู้สึกนับถือจากใจจริง เพราะนอกจากท่านจะรู้จักจริง สร้างงานได้ยอดเยี่ยมแล้ว ท่านยังเป็นพระที่สมถะ ไม่สนใจในลาภ ยศ สรรเสริญอีกต่างหาก ท่านมักเขียนระบุไว้ท้ายหนังสือบางเล่มที่ท่านเขียน หรือกล่าวไว้ในโอกาสต่างๆ กัน ท่านมองว่า... หากท่านผู้อ่าน ได้ประโยชน์จากงานชิ้นนี้ ผู้เขียนก็ขออนุโมทนาด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องมาหา หรือมาเยี่ยมเยียนตัวผู้เขียนแต่อย่างใด ความหมายนั้น ไม่ใช่ว่าท่านไม่อยากให้พบ แต่เมื่อใครอ่านงานท่านแล้วพบธรรมะ คือความสงบเย็นในใจ แก้ปัญหาชีวิตตนเองได้ นั่นก็คือ ผู้นั้นมีธรรมะแล้ว ธรรมะไม่ได้อยู่ที่ผู้อื่น ความสม่ำเสมอของท่านนั้น ความไม่ยึดมั่นในอัตตา หรือยึดติดในทิฐิ ยังเป็นเช่นนั้น

พระพรโมเชาจารย์

เอกในบวรพระพุทธศาสนา

สมุทัยคือเหตุของทุกข์ สืบสาวหามันให้พบ กระบวนการที่ทำให้มันเกิดขึ้นเป็นอย่างไร (ปฏิจจสมุปบาท) แล้วกำจัดมันเสีย (สมุทัย ต้องละ)

นิโรธคือความดับทุกข์ สภาวะปราศจากปัญหา เป็นความมุ่งหมายของการแก้ปัญหาสำเร็จแล้ว คืออะไร (นิโรธต้องทำให้แจ้ง)

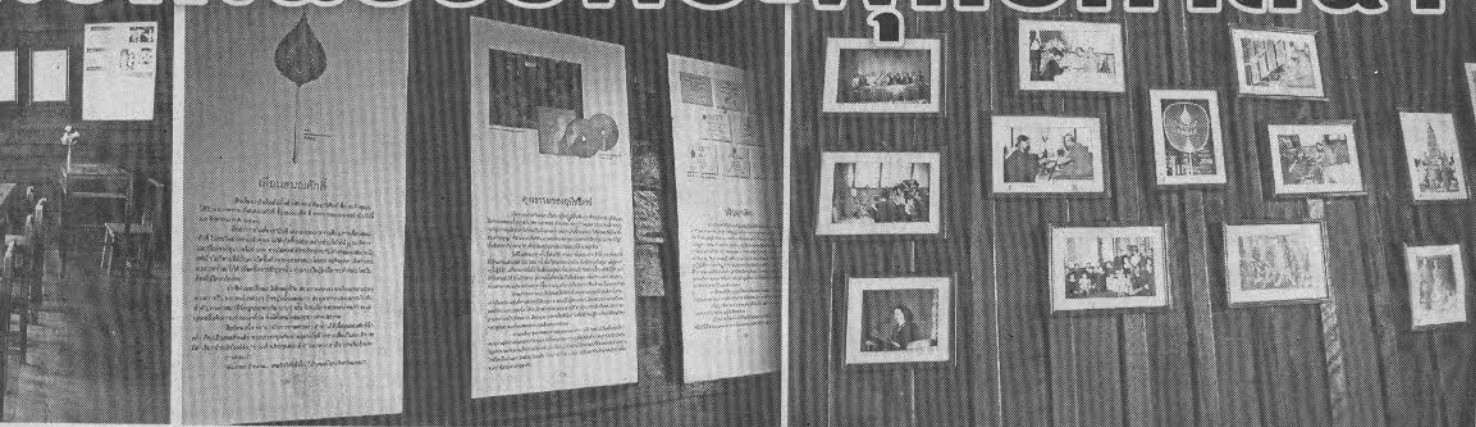
และอริยสัจข้อสุดท้ายมรรค ทางเดิน ก็คือข้อปฏิบัติ ซึ่งเราเฝ้าที่ต้องลงมือทำ ความหลักอริยธรรม

เสมอมา ดูจากคำสัมภาษณ์ที่ถกเถียงกันที่ท่านกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ที่ผ่านมา ...

สัมภาษณ์... สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ เวลา ๒๐.๓๐ น. “การได้รับสมณศักดิ์อะไรต่าง ๆ ไม่สำคัญ สำคัญที่ตัววันนี้คือวันที่ ๕ ธันวาคม สำคัญกว่าที่พวกเราจะต้องสำนึกในพระราชกรณียกิจของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีต่อพระพุทธศาสนา ลาออกจากความแก่ใจจริง เพราะลาจาก

พระเสถียรภาพ Low profile อยู่เบื้องหลัง ไม่โด่งดัง แต่บารมี กลับสาดแสง เรื่องรองทั่ว สยาม ข้ามถึงต่างแดน ท่านแน่นแฟ้น ในแก่นธรรม เสมอมา ไม่ฉาบฉวย สร้างแบรนด์ สำแดงภูมิ ไม่ชักจูง ศิษย์ใด ให้โทษหา (ศรัทธา) ปลื้กวิเวก อยู่แต่ป่า เขียนตำรา ยิ่งยั่วว่า ใจต้องว่าง ความเป็นธรรม

เอกในบวรพระพุทธศาสนา

สมัยคือเหตุของทุกข์ สืบสาวหาต้นให้พบ กระบวนการที่ทำให้มันเกิดขึ้นเป็นอย่างไร (ปฏิเสธ สumpulบาท) แล้วกำจัดมันเสีย (สมัย ต้องละ)

นิโรคือความดับทุกข์ สภาวะปราศจากปัญหา เป็นความมุ่งหมายของการแก้ปัญหาสำเร็จแล้ว คืออะไร (นิโรต้องทำให้แจ้ง)

และอริยสังข์ข้อสุดท้าย มรรค ทางเดิน ก็คือข้อ ปฏิบัติ ซึ่งเรามีหน้าที่ต้องลงมือทำ ตามหลักอริยมรรค มีองค์ ๘ หรือ ไตรสิกขา (มรรคต้องเจริญ) ... ฯลฯ

นอกจากนี้ ท่านยังสรุปคุณค่าที่เด่นของหลักอริยสังข์ไว้ว่า

๑.เป็นวิธีการแก้ปัญา แก้ไขปัญหาตามระบบ เหตุผล

๒.เป็นวิถีจัดการกับชีวิตของตนด้วย สติปัญญาของมนุษย์เอง

๓.เป็นความจริง ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และเกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคน

๔.เป็นหลักความจริงกลาง ๆ ที่ติดเนื่องอยู่กับชีวิต หลักอริยสังข์นี้ยังคงยืนยงและใช้ประโยชน์ได้ตลอดทุกกาล

หากสังเกตงานเขียน ตำราต่าง ๆ ของท่าน จะพบว่า ท่านใช้ความพยายามอุตสาหะอย่างเต็มที่ เพื่อจะรวบรวม เรียบเรียงให้งานออกมาที่สมบูรณ์ที่สุด แม้จะต้องใช้เวลาถึงสิบกว่าปี ในบางเล่ม เช่น หนังสือพุทธธรรม ซึ่งก็ถือว่าคุ้มค่าความเพียรของท่านจริงๆ เพราะนับเป็นงานเพชรน้ำเอกในวงการพุทธศาสนา ชิ้นหนึ่งเลย

เสมอมา ดูจากคำสัมภาษณ์ที่ท่านกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ที่ผ่านมานี้ ...

สัมภาษณ์... สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ เวลา ๒๐.๓๐ น. “การได้รับสมณศักดิ์อะไรต่าง ๆ ไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าวันนี้คือวันที่ ๕ ธันวาคม สำคัญกว่าที่พวกเราจะต้องสำนึกในพระราชกรณียกิจของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีต่อพระพุทธศาสนา...คาดหวังจากความเป็นจริง...เพราะอาตมาไม่เคยเขี้ยว ออกงานหลวงใด ๆ เลยมา ๒๕ ปี ย้ายไปอยู่ตามดงตามป่ามากกว่าอยู่วัดญาณเวศกวัน แต่สิ่งที่ไม่เคยหยุดเลยคือการแต่งหนังสือ...และสิ่งนี้เองก็ไม่ได้เล็ดลอดสายพระเนตรของในหลวงรัชกาลที่ ๙... เรื่องสมณศักดิ์เลื่อนกันไปเรื่องของในรั้วในวัง แต่พระก็ยังเป็นพระคนหนึ่งเหมือนเดิม จะเรียกท่านเจ้าประคุณอะไรก็ไม่สำคัญ ก็เป็นหลวงปู่หลวงพ่อนั่นล่ะ... ต่อไปนี้ก็ต้องดูว่าสิ่งที่ต้องทำกับสิ่งที่ต้องเป็นจะเป็นอย่างไร....

ขอบพระคุณพระมหาเถระทุกท่าน และขออนุโมทนาโยมญาติมิตรทุกท่าน”

นี่ล่ะครับ ชัยมงคลแห่งชาติ หน่อเชื้อแห่งการสืบพระศาสนาของเรา พระสมเด็จพระปุตตทายที่ ได้รับสมณศักดิ์จากการทำงานเพื่อพระพุทธศาสนา มาโดยตลอด ท่านมิได้ติดในสมณศักดิ์ใดๆ เลย ตั้งแต่ได้รับการแต่งตั้งมา ท่านจึงปรารถนาให้เรียกท่านอย่างเรียบง่าย แบบเดิมๆ ว่า หลวงพ่อ หลวงปู่ พระอาจารย์

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาสาธุการครับ

พระเสาทัก Low profile อยู่เบื้องหลัง

ไม่โด่งดัง แต่บารมี กลับสาตแสง

เรื่องรองทั่ว สยาม ข้ามถึงต่างแดน

ท่านแน่นแฟ้น ในแก่นธรรม เสมอมา

ไม่ฉาบฉวย สร้างบุรณด์ สำแดงภูมิ

ไม่ชักจูง ศิษย์ใด ให้โยกหา (ศรัทธา)

ปลื้มใจเวก อยู่แต่ป่า เขียนตำรา

ยังอ้างว่า ไม่ต้องมา กราบเยียนเยียน

เมืออาพาธ มาแต่เกิด ยังเจิดฉาย

คงรักษา ธรรมวินัย ไม่ผิดเพี้ยน

ร่างกายพร่อง ไข้ขัดข้อง ซึ่งความเพียร

สร้างงานเขียน เพชรน้ำเอก เป็นหลักฐาน

เป็นอาจารย์ ของพระ ในทุกสาย

พิสุทธิโส ไร่ละหิน ศิลของท่าน

สมเด็จพระ พุทธะ โฆษาจารย์

พระนามท่าน สร้างมงคล แก่ชนชาติไทยฯ

ชาติภูมิสถาน ป.อ.ปยุตฺโต

ที่ตั้ง : เลขที่ ๔๔ หมู่ ๓ ตลาดศรีประจันต์ ต.ศรีประจันต์ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี โทรศัพท์ ๐-๓๔๕๔-๘๗๒๒

เวลาทำการ : ทุกวันอังคาร-วันอาทิตย์ เว้นวันจันทร์ (ไม่หยุดในวันนักขัตฤกษ์) เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ไม่เสียค่าเข้าชม